

2 KOORINTI

Pauroofa Koorinti máqannaa ínaaqiannaa ufa ákara rúmannimaqóo ufafa.

1 ¹ Ánutufa qufaqa qinée Pauroosa ásauku mundírana Yísufa niqiqoo fasiqausaikamambi márunausa máridaqa. Qinée qeeqá qíkaqaafasaa Timootisandíri maa-akarána rúmannimaqeeqa. Ínnee Koorinti máqannaa Ánutuna ufara suqímaríasa faqa aiqáma Akaia máqa maaqaki Ánutuna ufa írimaríasa faqa ínni aiqáma nímandaidaqa.

² Ánutuna ásauku mundírana maasá karaambáíqa Yísuna faqa narí ákoona Ánutuna faqa miqandá ámiqi ámiqira afaarirana faqa naundurá asooárana faqa ínniki máriani.

Pauroofa Ánutuna dúfi dúfi qímamaqaidanoo.

³ Ásauku mundírana ínnisaimbaqa karaambáíqa Yísuna akoofa Ánutufa minára maasá aiqámausa dúfi dúfi qímamaqaaqa, ínnisaimbaqara ámuqusimari qíkoofa ínnisaimbaqa qífaueemárifá máridanoo, aiqáma dadaaqírafa mifínnaindari qúmimarífa máridanoo ínnisaimbaqa miná kai dúfi dúfi qímamaqaaqa. ⁴ Ínnisaimbaqa qeeqá daundura ummaaraki márunnana Ánutufa mi-ummaaránaki dadaaídanoo. Ínnisaimbaqa óosana óosana ummaaraki máriasa Ánutufa ínnisaimbaqara misá dadaaqiaqée qímaseenoo ínnisaimbaqa náaree dadaaqinau. Misá dadaaqídaqa Ánutufa ínnisaimbaqa dadaaqírana qímuna miná kai maasá qumáree quándaki minánnai dadaaqídaqa. ⁵ Ásauku mundírana moómoo aupúrarana márufaqa maasá faqa minakí márunanoo aupúrarana maasá faqa náida qíminoo. Miqí kai ínoo ásauku mundírafa narí dadaaqírana faqa firaqóo maasá náida qímifaqa.

⁶ Maasá Yísuna ufasáara aupúrarana máraidaqa sía fífaufau máraidau, ínni dadaaqírana faqa innaarúnai asumu márirana máraaqeera

aupúrarana máraidaqa. Ásauku mundírafa maasá dadaaqífaqa maasá minásaaqaraana qumáree ínni faqa dadaaqídaqa. Ínnee maasá mároo aupurarana maraséeqa minakí ubíqafíqa máraqa fuaqéera dadaaqídaqa. 7Ínnee maasá aupúrarana áti mároondee kai íqa maasá Yísufinnaindaraa dadaaqírana ati faqa máreefaranoo. Maasá minára iriséeqa maasá írifa ínnisaa mundínoo máridanoo sía minnísaananoo maqásaa áqufuanoo.

8Maasá Asia máqa maaqaki fíqu fíqu ímariafananoo firaa aupurarana qímufaqa minára ínni náaqoo áuqaida qímannimidaqa. Mi-aupuraráfa firaaqóo ummaara qímufaqa maasá dóo maqee kúqirarammidaqee qíafannana. 9Maasá misára kuqá dárira ufa dóo qíma afeekaikíaafoo qúnaqa sía dária. Mi-qimaarusiráfa sía fífau kambíqeenoo Ánutufa qumeé dadaaqunara miqímmasoofaqa sía qínée qeeqára afeeka fasiqafée qianáura qeeqá íriranara Ánutunasaa kai mundúanifee qímaseenoo qumeé mi-qimaarusiránara kambíqaanifee qufanoo kambíqanau, kúqiranakínaana uqéeree marífa dadaaqufaqa minakíqari máridaqa. 10Mifá firaa qimeekaranakínaana maasá uqéereeqee qísaiifaqa máridaqa kafáa miqí kaimmíannoo. Mifá kafáa maasá minakínaana uqéereeqeenoo quqáqisáifaqa sía ruffaída minára írifa minásaa rusínoo máridanoo. 11Miqí marínara ínnee moómoosa maasára innaaru qífanoo Ánutufa maasá ámiqi ámiqima qísainaqa moómoosa miná qáfamasee quándaki Ánutufinnai dúfi dúfi qifáranoo.

**Pauroofa Koorinti máqusai fuanée qímasee
tipúndaaramáseenoo minnísanau.**

12Óo Koorinti máqannaasa maasá maqúsa maqusa nídaqa ínni faqa máriafananoo qiní dáakirafa írifa maaqímandee qímaqimidanoo. Maasá ínni faqa máriafananoo sía faiqí írifa maasá uqaqífíqanau. Ánutufa dadaaqufaqa nárikínaana akooqóo ánoona ufa faqa nóori runúsee áuqarafa faqa, Ánutuna áfaarira ámiqi ámiqira afeeka faqa mifáuqa kai rakísíqimaqee márifafa ínni faqa máridaqa minára maasá irisée nasurídaqa. 13Maasá ínnee ásaana rímariana faqa írimariana faqa amana kái ákara rúmannimaqaidaqa. 14Maqee ínnee akaqáínaina ínnee sía ámiqimmasee írimariafanoo. Mi-ainainásara ámiqimasee íriaqera dídídanoo. Ínnee mi-ainainásara ámiqimasee iriséeqa, karaambáíqa Yísufa qúmuaninna faasaannasaa maasá ínniara nasurífandinnandee kai íqa ínnee maasára nasurífaranoo.

15Qinée minára iriséeqa kúqaa kambíqannoommifoo qímasee qaara kari ínni maqúsai óonuree qaara kari idaaqámánnisararee qímasee sía fíqa. 16Qinée maíndari Maseedoonia máqa maaqai fídaqa ínnee iannái fí nída fee fíraree qíqa kafáa mindári ánidaqa ái nínदारaree qímaseeqa sía fíqa sía nínदारfeeqa. Yudeea máqa maaqai óoru fídaqa ínni dadaaqírana máraanauree qímaseeqa ínnee iannái sía fíqa. 17Qinée fírara qúnannara ínnee qiníara fúrufarirafee fee

qídee, ínnée qiníara narí ádiramau kai fidanoofee fee qídee qinée ínnée iannai fírrara qúnannara ínnée qiníara qaaraikí márifee fee qídee. ¹⁸ Ánutuna áfusaa márída ínnée iannai fírrara sía qaara irirafa qiníki márídanoo.

¹⁹ Ásauku mundírafa Yísufa Ánutuna ámaakuara Sirasifa faqa Timootifa faqa qinée Pauroosa faqa qímannimimarúnnana sía mifá qaara irirana faqáafa márídanoo, mifá Yísufa maqásaa fasiqa maasára sía qaara ufa qímarifa eedóo kai qímarifa márídanoo. ²⁰ Mifá kai Ánutuna moómoo ufa maasára qíma afeekaikámasee mapukírafa márídanoo. Minára faiqí ánaasee Ánutunara amooqída innaaru qídaqa ásauku mundírana Yísunannai maasá Yísuna ufa írimariasa aiqámausa eedóo qímasee ínni dadaaqídaqa. ²¹⁻²² Ánutufa narí uqanna ínni saimbaqa ásauku mundíranaki márínara dadaaqifaqa ínnisaimbaqa minára kúqaa ánoonee qídaqa. Mifá ínnisaimbaqa narí saikaki mara quqáreee qímaseenoo narí ásauku ínnisaimbaqasaa mundúseenoo utáaqamaseenoo naríndi fee qímaseenoo narí náaquqara andeeqara maraquna maasá qímuqusa óoki quqáseenoo kásooqaqee innaarúnai nímira ainaina áti kai maqee uqannífiqaidanoo kásooqaqee innaarúnai ánoona firaaná nímiannoo.

²³ Qinée Ánutuna áfusaa márídaqa mifá qiní qímuqusaki írimarifa márifaqa sía únna qímasee maaqí qímasee qímannimianaura. Qinée Asia máqa maaqai óonuree anirée másee ínni Koorinti máqannaasaki sía fíqa. Nisaurírana nímianoo qímasee qeeqá kai sía fíqa. ²⁴ Maasá sía ínniara miqímmasee maaqímmasee qiaqée qídaqa dóo ínnée mapukúsee Yísuna saqárikiranaki máriafanoo, ínnée sía nisaurírana máraaqeera asasíranaki máriaqeera dadaaqídaqa.

Pauroofa Koorinti máqannaasa nóori runífoo qímasee sía finau.

2 ¹ Qeeqá írirana maaqí qímasee íriqa. Sía qinée nisaurírana nímiqa misíannai kaifáa fúannee qíqa. ² Qinée nisaurírana nímiananoo yáfee quandáfi asasírana qiní qímiannoo fee sía moó fannoo asasírana qímiannoo qiqá ufasáara nóori runímariasa kai márídaqa aiqáma nóori runúsee márifoora.

³ Minára qinée mi-pasána akará rúmannimaqeeqa. Qinée qiní asasamáqisáinausinnai óonureeqa nóori runírana nímianoo qímasee pásaa kai ákara rúmannimaqasanaqa ínnée ínneeqa áaqara óosana andeeqásaiifaqa qinée óoruranaqa ínnée asasíranaki márífanoo ínnée qiní qifaaqa faqa asasífaranoo. ⁴ Qiní qímuqusa firaqóo uqanna ínniara qímuqusifaqa ikíraqaidafa ákara rúmannimaqeeqa, sía ínni nifaaqa rumbáanifeera ákara rúmannimaqeeqa qeeqá firaqóo ínniara qímuqusinara íriaqeera ákara rúmannimaqeeqa.

Koorinti máqusai Yísuna ufara suqímariasaki moó fannoo firaqóo mandóosana mároonara Pauroofa miná mandáinaina numóo minnísaanee qinau.

⁵ Ínni Yísuna ufa írimariasakiqari faiqí moó fannoo narí áaqaranannai ínniki moómoosa nifaaqa rumbárana níminau sía qifaaqa rumbárana qiní

qíminoo ínni nifaaqa rumbárana nimiqaifaqa qinée nisaurírana firaaná nímianoora minára sía nifaaqa rítianauranoo. ⁶⁻⁷Dóo ínnee moómoosa áaqamáqoo fasiqana Yísuna ufara suqíranakiqari aqíqámasoona árirafa dóo amanaikámambinoo dóo narí mandáinaina minníseenoo dóo ínnee miná mandáinaina ákiaqara minní áisasee idaaqámamaqaaqa, ínnee sía miqífanoo firaaqóo ákooqainanoo Yísuna ufa minní uqannáseenoo káasau uqáandoora. ⁸Ínneeqa mi-fasiqánara kúqaa nímuqusianara óonu qímamifanoo íriani.

⁹Minára kai qinée mi-akarána rúmannimaqeeqa. Qinée ínniara naamúa qúnna ufana írifaree sía fee írifaree qímasee nimanamánde qáfarara pása ákara rúmannimaqeeqa. ¹⁰Ínnee Koorinti máqanaasa mi-fasiqána mandáinaina ákiaqara minnísee moodáanaki kífaqa qinée faqa miná mandáinaina minnísee miná faqa moodáanaki kianúra. Ínnee moo mándainaina mandáikamma qímaqoonara qinée ínni minníseeqa, mikarí moo mandáikamma qímaqaaqau fee sía fee miqímma qímaqaaqau fee minára qinée ásauku mundírana áfusaa márunausa ínniara irisée minnínisaidaqa. ¹¹Maasá Sadannana mandíriranara íridaqa mifá maasá úridaaqáraandoora mandáinaina máraana akiaqara minínniseeqa kafáa moodáanaki kífaqa.

**Pauroofa Taroosa máqusai Titusanara óonu
máfi íridanoo áfeesimarinau.**

¹²Qinée Pauroosa Asia máqa maaqaki fíqu fíqu ídaqa Taroosa máqusai óonureeqa ásauku mundírana ámiqira fasaasa ufa qímannimiraree qíafananoo Karaambáiqua fáasai kooqí atúteenora foo ínoo márufaqa mi-maqúsánaki saiká ámiqimasee firaaqóo uqéeraqiafana. ¹³Miqóo márídaqa maasá qíkaqaafasaa Titusafa ínni maqúsaindari aní ífoo qímaseeqa randáidaqa sía paqúriafannanara qímuqusa mandáikufaqa miqóoqaraasa nímamamásee Maseedoonia máqa maaqaki minára randárara fiqíafana.

**Ásauku mundíranannai maasá rákiranara
foora úriqararausea márídaqa.**

¹⁴Óo Ánutunara dúfi dúfi qiaqa. Ínnisaimbaqa ásauku mundírana faqa moodáanaki kámambi márídaqa minakíqari Ánutufa narí nárúnakinaana Ánutuna asumu fíriara foora ínnisaimbaqa nífiqee ásauku mundíranara kaanina maréeqa idíreeqa máree maqúsaira foora míniquaasa rákiranara foora úriqararausea márídaqa. Miqóoqari ínnisaimbaqa Ánutufa maréeqeenoo ásauku mundírana ufa ámiqira afundara foora nímiqaaqau aqáma ánaamurunni dáraaniqa qímannimiqa nídaqa.

(Óoqai Pauroona áukuana Roomma máqannaasa sundíauqa faqa misá karaambáiqua faqa namuqáa maqúsai óonureeqa misá naruséeqa misá aináina faqa faiqí kaakadi nárirausea rumbámareeqa náriqa maqúsai

nífqamaree fiqau. Náriqa maqúsa adeedí óonureeqa padí máfufaqa nári indaarú fíqa rumbáqoosa ootúpa ootúpa rumbára rumbáseeqa nífiqee nárirara maqúsa qámbaanai nárirara nífiqee fiqau. Rumbárausa nínaaqiana áfundi marú ainaina idá muqúru maréeqa fímarufanoo mi-afundáfa misá qámbaanamma áfundi márinau. Miná anaqiana sundía firaafá Karaambáiqqa misá sufáfaqa máree finau. Rumbáqoosa mi-afundánara maasá kúqunna afundafa qídanoo fee qiqau. Sundíauqa faqa káiqaesa faqa mi-afundíránara ámiqira afunda fee qiqau.)

¹⁵ Pauroofa minára iriséeno Koorinti máqannaasa naríara maaqí qímasee qímanniminau. Maasá faiqí ánaasee qámbaanai fídaqa ásauku mundírana ufa ámiqira afundara foora úqirausa nídaqqa akaqáusa mi-ufána írimariasa asumu máriranaki fifáranoo, akaqáusa mi-ufána sía írimariasa kurídiranaki fifáranoo. ¹⁶ Kurídiranaki fifándinausa mi-ufána mi-afundírána udirámasee faiqí kuqá nárímaria mandá afundanafée qídaqa. Asumu máriranaki fifándinausa mi-afundána udirámasee náaru marirana máree mária afundanée qídaqa. Minára irisée nána írirana faqaa fee maa-saikána amanaikíannoo fee. ¹⁷ Maasá amaná mi-saikána máraanaura. Akaqáusa Ánutuna ufara fífau órudupira ainainee qímasee minásaaqaraana mandá munnimma máraidaqa. Miqí qímariasa sía mi-saikána amaná máreefaranoo. Maasá sía misá naanna ráidaqa. Ánutufa maasá mi-saikánaki diqiqoosa márunnanara miná áfusaara foora máridaqa ásauku mundírana aináinira faiqi máridaqa nóori runúsee faiqí ánaasee qímannimidaqa.

**Pauroofa Koorinti máqannaasara narí papiqa
ákarara foora máriafanoo.**

3 (Óoqai Pauroona áukuana Yísuna ufara súqímaru fasiqafa mootínai suqímarunnai fírarinoo fufaqa misá ákara ruúmbeegee ámufanoo mara máree moo átinai suqímarusunnai óonuree múnu nímuufaqa misá qáfeeqa miná maréeqa nári suqímarunaki quqásoofanoo máridanoo misá faqa Yísuna ufara suqímariqau. Akaqáusa únna amaana ufa qímarusa náriqa kai únnaqira pása ákara rúmammaree moo átinai fíqa mi-pasánannai fífau nárana máaqa ueeqásee máraqau. Pauroofa minára iriséeno Koorinti máqannaasa maaqí qímasee qímanniminau.)

¹ Maasá sía qeeqá qimooqídaqa ánoona ufá kai qímannimidaqa. Maasá ínnee ínannai fíqa sía akaqáusa naanna réeqa moóna ákara mara máree ínni múnu uqannífiqasee ínni faqa suqúanaura. Maasá ínni maqúsaindari moosáa fíqa sía ínniara pása ákara rúmaqimifaqa máree fuanáuree qianáura. ² Ínnee Koorinti máqannaasa maasá ákarara foora sía papiqasáa ákara rinoo maasá qímuqusasaa ákara ríara foora íqa máriafanoo, aiqámausa ásaana rúmasee íriaqeera ákara rínau akooqóo máridanoo. ³ Ásauku mundírafa narí úqanna mi-pasána ákara ruúmbeegee maasá

qísaukuki quqásai faqa ínni nímiqa. Sía Mooseefa máru kamuqoo íundée kai ídaqa sía kirifinnái óonisaa ákara rínoo máridanoo. Káqi márira Ánutufa narí maraqunannai faiqí faiqi maasá qímuqusasaa ákara rínoo máridanoo. ⁴Maasá írirafa ásauku mundíranasaaqari Ánutunasaa mundínoo márinara mi-ufána qíqa.

Pauroofa maasára faqa Ánutunara faqa moodáanakikira ufara qídanoo.

⁵Sía maasáki moó afeeka márifaqa maasá maa-saikána amaná márídaqa, maasá áfeeka Ánutufinnaindari kai qumurée maasá uqéeraidanoo. ⁶Mifá mi-ainainirána amanaikírana qímifaqa kai narí fúka moodáanaki kira ufa mi-saikánaki márídaqa. Miná fúka moodáanaki kira ufa sía nímaarusira ufa ákara ríranasaa mundínoo máridanoo. Ánutuna náaquqara andeeqara maraquna faiqí naunduráki márina minásaa mundínoo máridanoo. Mooseena sándufa ákararufa mifá kúqirana kai nímidanoo, Ánutuna maraquna fannoo káqi marirana nímidanoo.

⁷⁻⁸Óoqai Ánutufa Sinái áaqanasaa narí sándufa Mooseena qímamidanoo qaara ooni marasée minásaa ákara rúmaminau. Ákara rúmamidanoo narí Ánutuna káaqa aréenarana kooroomámbufanoo Mooseena óori afiri faqa káaqa qámafufaqa Isaraee máqannaasa miná óori qáfoofanoo nífu dároo dáraa ufaqa rufíaqau. Márinoo Mooseena óoriki káaqa qarafa kásooqaqee taikámaree múqufi taikánau. Óoqai Mooseena sándufa faiqí kúqirana nímmarifa káaqa aréenaranakina aní ufa márufanoo maqee kámu Ánutuna náaquqara andeeqara maraquna fannoo káqi márirana nímmarifa miná káaqa aréenarafa firaaqóo úriqararafa márídanoo. ⁹Nárirra ufa ámeemaanai quqéemariafa firaa kaaqa areenaranakí aní ufa márinanoo Ánutuna andeeqáranaki quqée marífa miná káaqa aréenarana amana kai fee máriannoo fee sía amana kai firaaqóo úriqaranoo márídanoo. ¹⁰Maqee maasá Mooseena sándufara maaqí qídaqa. Maqee maría káaqa áreenara áinaina fannoo firaaqóo dároo dáraa ídanoo dóo náuraa areenarana rafáaqafusai fannoo dóo mifá áiqareenoo. ¹¹Mooseena sándufa qúsasaa máru ainainafa miná áreenarafa firaafá márinanoo náaru náaru marira ainaina aréenarafa firaaqóo úriqaranoo márídanoo.

¹²⁻¹³Maasá mi-naaru mariráfa ánianinnanara asasamándeé áfeesidaqa paasóosamándeé Yísuna ufa qímannimidaqa. Maasá sía Mooseena aanna réeqa qamunna qummáree níkiaqasaa afisúsee óorisaa aréenarana rafáaqafidaqa. Mooseefa qamunna qumáreenoo Isaraee máqannaara narí óoriki tákukandáa rímarina miná taikée marína qáfeefoo qímasee qamunna óori afisínau.

¹⁴Mi-aukuanná Isaraee máqannaá írirafa dóo ititánoo márufaqa sía Ánutuna ufa óosana íriqau. Mi-kamúqooqari áni áni ufaqa maqee kámuqoo káqi mi-qamunnáfara foorá misá írirafa ititánoo márifaqa

óoqeenáa moodaanaki kira ufa ásaana rídaqa sía miná óosana írídaqa. Faiqí ásauku mundíranasaa atooqáfinanoo kai miqóo kai mi-qamunnána fooqána rafáqaa íannoo. ¹⁵ Isaraee máqannaa dóo maqee kái Mooseena sándufa ásaana ruafanoo mi-qamunnáfa kai misá írírana ititánnimaqaidanoo. ¹⁶ Mi-qamunnána rafáqairafa tamummáqara fasiqa ufamáu kai kambíqaidanoo. (Óoqai Mooseefa Isaraee máqannaasa Isipa máqusaindari nífiqamaree Sinai áaqana ámeemaanai óonureenoo Ánutuna úiqaana maqa usakánau. Mooseefa mi-uiqaana maqána usakánau. Mooseefa mi-uiqaana maqánaki kéeqafinoo Ánutuna faqa ufa qí qífufanoo rafúdamáfufanoo maqúsai faiqí ánaasee máruqoo misá faqa ufa qírara ufannóo óoriki qáfoofanoo óori tákukándaari marínau. Ufa takáseenoo káqinni fufanóo óoriki tákukandáarirafa íreeda kai rukéemarinau. Faiqí ánaasee miná rukárana qáfee foo qímasee qamunna óori akuámaqee marínau. Kaifáa úiqaana maqaki Ánutuna faqa ufa qírara kéeqafinoo rafáqaa ímarinau.) Mi-tamummaqara fasiqáfa minára maaqí qináu.

Mooseefa káqinni márufanoo qamunna óori rafáqafinoo márínau.

Ánutuna úiqaana maqaki kéeqeenoo karaambáiqua innai óori ubeekéenoo mi-qamunnána rafáqaa inau.

¹⁷ Ákara fannoo karaambáiqara qídanoo Ánutuna maraqunara karaambáiqee qídanoo. Karaambáiqua maraquna máriqoo sía ititárafa máridanoo idukírafa máridanoo. ¹⁸ Dóo maasá aiqámausa dóorisaa qamunna rafáqaa írausara foora máridaqa karaambáiqua káaqa qáreenarafa ínnisaimbaqa dóorisaara foora káaqa qámeeqeenoo aiqámai dároo dáraa ídanoo. Ínnisaimbaqa miqímammaree fídaqa Ánutuna maraquna fannoo ínnisaimbaqa karaambáiqua fooqánaikamma qímaqánoo fídanoo fímarifanoo ínnisaimbaqa aréenarafa firaanáikinoo fídanoo. Karaambáiqua Ánutuna maraquna saika máridanoo.

Ánutufa narí ámiqira ufa maqánnoo áuqira fasiqaki quqánau.

4 ¹ Ánutufa maasá mandóosana ákiaqara dáriraru sianoo narí nífuarana qimisaifanoo márínara maasá namu Yísuna áufakiana qímannimiranaki quqáqisaiifaqa nídaqa sía níkoonikaa ídaqa sía kudoosaápaidaqa. ² Maasá namu asukunakí nímaria oosana nisauríra óosana faqa dóo maréeqee nínaaqiannai áqusee nímeesuqusée sía únnamaanna qídaqa sía níkaruqiranaki nídaqa káqi akoomau faiqí nífusaa nídaqa. Maasá Ánutuna ufa qumáree sía múnú eendí míni eendídaqa ánoona ufa qírana kai uqéereeqee akooqóo nífusaa quqáidaqa. Maasá miqí kaimmáseeqa qeeqá nírana márírana Ánutuna áfusaara foora miqí kaimmáseeqa aiqáma maqannaasa nífusaa andeeqánaqa misá náakirafa qíqafamasee sía qáo qífarannoo.

³⁻⁴ Maasá ámiqira fasaasa ufa qímannimunaqa akaqáusa sía íríasaa innaarúna aanara randáidaqa auíqeera foora íasá máríanara náaqooki

óoni ititánoo máridanoo. Mi-naaqoonáki óoni ititárausa maa-maqánasaa mandá afaanna Sadannafa misá náaqoo nífu ititáqaiifanoo Ánutufara foora moodáa karirafa ásauku mundírafa miná káaqa aréenarana ámiqira fasaasa ufa qóomara foora áninaqa misára sía qáfaaqee qímasee náaqoo nífu ititéeno. ⁵Maasá namu sía qeeqára qídaqa faiqí ánaasee qímannimidaqa, maasá ásauku mundírana karaambáiqá Yísuna minára kai kooroománnimidaqa. Maasá namu Yísuna áuqu uqéeraidaqa Yísunara ínni qímannimidaqa ínniki rumbára fasiqara foora aináina mánnisaidaqa. ⁶Óoqai indaarú Ánutufa asukunakíqari káaqa qáranara qáni fee qufá mi-moodaa Anutufá kai narí áreenarana maqee maasá qitikúráki qóomara foora qeenoo. Ánutuna aréenarafa narí ásauku mundírana óorisaa aréenaidanoo mi-areenarána áufakiana ínnisaimbaqa íriaqee qímasee Ánutufa ínnisaimba maasá qitikúráki qóomara foora qáidanoo.

⁷Mi-areenarána áufakiana firaa munnimma áqimari ainaina fára foora márifa maasáki fifau maqánnai áuqira qáfeera foora maasáki quqáqaiifaqa sía faiqí faiqí aináinimariana amanasáa aináinidaqa, fíqararafa márunara aináinidaqa. Ánutufa mi-fiqaramasee ainainirána naríndikai márinará akooroo íanifeera narí aréenara áufakiana maasáki fifau maqánnai áuqimaria ainainaki quqánau. ⁸⁻⁹Maasá Yísunara qímannimimarunaqa minára níkoqee máriasa díndari díndari fuseeídaqa sía ámiqimandee ititáfanoo Ánutufa sandára ápootaana quqásaifaqa miqóo quqásee sandéeqa maasá yáifee fuanáú yáifee fuanáú qímasee sía káaqa quqásee minníseeqa, misá maasá qífaqamaree fíqa sía Ánutufa kúqaa mínniqiseeno. Misá daru quqásaafaqa sía káaqa kúqiqa.

¹⁰Yísuna árundee dárí dárí isoofaqá qiní qifaaqa ufaanakurú moómoo márifaqa máraqa nídaqá maaqí qídaqa. Mi-ufaana kurúnannai Yísuna márirana maasá qifaaqasáa aiqámausa nífusaa kooroo íanifeera miná kúqirafa faqa ufaanakurú fannoo maasá qifaaqasáa márina miná kúqirana akooroo íanifeera máridanoo. ¹¹Maasá káqi márúnaqa Yísuna náaru marirana maasá faiqí faiqí qifaaqasáa koorooíanifeera miná ufasára kúqiranaki maqee maqee fídaqa. ¹²Minára maasáki kúqirafa kásinara ínni Koorinti máqanaaki náaru marirafa kásidanoo. ¹³Tamummáqara fasiqa minára maaqí qímasee ákara rínau.

Qinée qeeqá írirana Ánutuna ufasáa rusísaafannanara qímannimiqiafana.

Qinée Pauroosa mi-maú fídaqa qinée minára maaqí qídaqa. Maasá faqa írirana rusírafa márinará qímannimidaqa. ¹⁴Maasá maaná faqa íridaqa, karaambáiqá Yísuna kúqiranakinaana uqéeroofa maasá ínnisaimbaqa Yísuna faqa uqéera narí óorisaa quqáqisáanno. ¹⁵Maa-aiqama ainaináusa ínni dadaaqírafa kambíqaidanoo Ánutuna áfaarirafa moómoo fasiqa anaasee iannáí fifaqá iriséeqa misá dúfi Ánutunara qírafa firaqóo kambíqafino miná amooqírafa firaanáikianno.

Maasá maqee úiqaana máqakiara foora márídaqa.

¹⁶Maasá minára iriséeqa sía kudoosaápaidaqa minnísaidaga. Maasá faiqí qifaaqa kúqaa qúmidaqa dóo kúqirannai ubeekáidaqa daundurákinaaafa faasaambáasaana fúkaikákai iqá márídaqa. ¹⁷Kúqaa maasá maqee márunnanaki úfaasu unmaara dárirafa márídanoo dóo mifá kai firaa areenarana náaru marira areenarana sía amaníaqaairana dóo káaqa firaatía qímiannoo. ¹⁸Sía maasá maqee qáfee márúnna ainainasaa maasá írirafa mundídanoo, maasá sía qáfee márúnna ainainará kai írídaqa. Akooqóo qáfee maría ainainafa qúsasaa taikáidanoo, sía akooqóo qáfee marí ainainafa náaru náaru máriannoo.

5 ¹Maasá maqee maa-maqánasaa márúnna qifaaqafa úiqaana maaqa miqírafa rapémambinanoo Ánutufa innaarúnnaí máaqara foora narí móo usakáannoo, náaru marira maqa usakáqisaannoo. ²Dóo maqee kámuqoo maasá qifaaqa úiqaana máaqara foora afisínnoo márifaqa márídaqa innaarúnnaí mári maqana afisíranara firaaqóo rídaqa ikíraqaidaqa. ³Innaarúnnaí mári maqana afisíqaa sía káqisamu akooqóora foora máríanaura. ⁴Maasá qeeqá úiqaana máaqakiara foora qeeqá qifaaqaki márídaqa maasá qeeqá ummaara ámeemaanaí márídaqa fáaqaridaqa. Maasá sía qeeqá maqásaa qifaaqa minnísarree qídaqa, maaqóo márúnna qifaaqafa káqi márínaqa náaru marira qifaaqa miná ámuuaqa afisúanauree qídaqa. Miqímmásainanoo úfaasu márínna ainaina náaru mariranakina kéeqeenoo kukéeqafuanífeera qídaqa. ⁵Ánutufa kai maasá deedaqamáqiseenoo mi-ainainná kambíqainaqa maasá deedaqamáseenoo innaarúnnaí óosana óosana aiqáma ainaina qímiannina miná átí maqee maría kamuqoo narí maraquna qímidanoo. ⁶Maasá maqee maqee paasóosirafa maasáki qumbíqanoo márídanoo, maaná maasá maqee írídaqa, maasá maa-úiqaana maqánaki maqee márídaqa sía karaambáiqaa máaqaki mirínni márídaqa. ⁷Maasá maqee márúnafa sía qáfee márúnna aanafa márídanoo káqi Yísunasaa káqi mundúfi sía qáfarai fidaqa. ⁸Paasóosirafa maasáki qumbíqanoo márídanoo maa-úiqaana maqáfa maasá qifaaqa minnísee karaambáiqaa faqa narí máaqara faqa minní fírinara faqa minára kai írídaqa rídaqa. ⁹Maasá moo úriqarara ainainara dídidanoo maaqóo máaqaki fee márídee, meerái máaqaki fee maríanauree, miná áidiramau fíranara firaaqóo rídaqa. ¹⁰Ásauku mundírafa ufa qíminna faasaana maasá aiqámausa miná áfusaa kíkíqianaúra. Kíkíqamámbuananoo narí kai maasá maa-maqánasaa márúnnana ákiaqara ámiqira ainainee mandáinainee miná ákiaqara áadu áadu qímiannoo.

Ásauku mundíranannai maasá Ánutuna faqa moodáanaki kídaqa.

¹¹Maasá karaambáiqara rufíranara írídaqa faiqí ánaasee aaquqímannimaqaidaqa. Ánutufa maasá ánoona máríranara akooqóo

íridanoo ínnee Koorinti máqannaasa maasá ánoona márirana faqa ámiqimasee ábee íridee sía fee íridee. ¹²Maasá sía maa-ufánannai maasá núqu uqéeraidaqa maasá ínnee maasára nifaaqa ámiqianifeera qímannimidaqa. Akaqáusa faiqí afaaqa qáfeemarianará kai asasímariasa sía aundurákinaa ainaina asasímariasa misá maasá díqifaqa ínnee irisée mi-ufánannai rafáaqa fuaqa. ¹³Akaqáusa maasára fúrufarirausa márídammiafoo qiafaqa, mi-furufariara foora qíranannai maasá Ánutuna áuqu uqéeraidaqa miqídaqa. Akaqáusa maasára sía fúrufarirausa andeeqárausa márídammiafoo qiafaqa mi-andeeqáranannai ínni dadaaqíqanidaqa. ¹⁴Ásauku mundírana ámuqusirafa maasá rakísi qímaqaidanoo. Maqee maasá maanára íridaqa moodáa fasiqa fannoo aiqáma fasiqa anaaseera kuquqímaqanau, minára faqa maasá maaqí qídaqa aiqáma fasiqa anaasee mandóosana máríranakiqari kúqiara foora iqá márídaqa. ¹⁵Mifá aiqámausara kuqunnímaqasoonara káqi máriasa minára irisée sía náriaraa kai irisée mána mána ifáranoo minára iriséeqa miná ufamau fídaqa andeeqéefaranoo. Misára irisée kuqunnímaqeenoo fíndifunara miná ufamau fídaqa andeeqásee márífaranoo.

¹⁶⁻¹⁷Dóo maqee maaqóoqari maasá sía faiqí faiqí íriranannai faiqí ánaaseera íriauranoo maqee maaqóoqari oosanaraseeqa misára qímuqusianauranoo. Óoqai maasá ásauku mundíranara faqa faiqí faiqí íriranannai minára íriafannana dóo maqee sía miqídaqa dóo maqee minára úriqarara fee qídaqa. Faiqí ánaasee moó fannoo ásauku mundíranaki atooqánoo márínanoo Ánutufa mi-fasiqa anaaseená óoqeenáa mandá írirana dóo taikéeno fúka irirana aqoónna fasiqa anaaseera ámuqusirana níminoo. Dóo minánnai Ánutufa faiqí ánaasee fúkaikámaqai faqa márídaqa. ¹⁸Mi-aiqama anaináusa Ánutufinaindari kai ánidanoo, maasá namuqáakiqa máriafannana narí ásauku mundíranannai maasá maréeqeenoo narí faqa moodáanaki quqéeno kafáa maasára ínnee quándaki faiqí ánaasee óonu maréeqee qiní faqa moodáanaki quqáaqee qinoo. ¹⁹Maasá qímannimira ufa maaqímmínoo márídanoo Ánutufa narí ásauku mundíranannai aiqáma maa-maqa maaqána afaaqasása máriasa óonu maréeqee narí áqoondikiranaki quqánau. Ánutufa faiqí ánaasee áaqarana sía qáfaida sía írida mara quqánnimiqaidanoo. Mifá narí moodáanaki kira ufa maasásaa quqáseenoo ínnee faiqí ánaasee maréeqee qiní faqa moodáanakikiranana ínni nímda fee qinoo.

²⁰Dóo maqee maasá ásauku mundírana aanáiqikirausara foora márídaqa maasásaaqari Ánutufa aiqámausara naméera qídanoo. Maasá ásauku mundírana ufa ínni Koorinti máqusanaasa fuki faakí qídaqa ínnee Ánutunara eedóo qífanoo mifá ínni namuqáakiranakiqari quándakinoo ínni áqoondikamma nímaqani. ²¹Ánutufa narí andeeqárana ínnisaimbaqa náida qímianifeera narí ámaaku qímamíseenoo maasá

mandáinaina aiqáma qumáreeqeenoo minásaa quqássoofanoo miná ákiaqara kúqinoo taikánnimaqanau. Ásauku mundírafa mandóosana síaifa miqínau.

6 ¹Qinée Pauroosa qiní faqa mária namusa maasá Ánutuna aanáiqikirausara foora márídaqa Ánutuna faqa moodáanaki aináinidaqa ínni Koorinti máqannaasa fuki faakí ídaqa dóo ínnee Ánutuna káaqa áfaarira anoona dóo máraafanoo sía quqásaifanoo maqásaa áqufi rairaaiáni. ²Ánutufa minára maaqí qímasee tamummáqara fasiqa qímannimufaqa ákara ríqau.

Qinée qeeqá dídira áukuana ínnee qiníara dadaaqíaniffee qinná naméeraqirana íriqa.

Qinée asumu márirana nímira aukuana ínni ufa irisée dadaaqíqa.

Qinée Pauroosa minára maaqí qídaqa. Maa-kamúqoo kai Ánutuna dadaaqírana máree maría kamuqoo márídanoo. Maqee fáasaana Ánutufa innaarúna asumu nímifaqa máreemaria faasaanafa márídanoo.

³Akaqáusa maasá ínniki saikíranara áaqeeaafoo qifóora maasá qeeqá rakísidaqa ínni níku nímaarusirafa máriandoo qímasee eeráridaqa.

⁴Maasá qeeqá aiqáma ainainaki maasá Ánutuna aináinira faiqi namu márunnanara kooroo iaqéera qímasee firaqóo reendeenámandee ummaara faqa kadáapirirana faqa tooqaamu dárirana faqa aupúrana óosana óosana máraidaqa. ⁵Maasá maa-namúsa dárirana faqa karabúsaki rumbáqimaqarana faqa moómoo fasiqa áanoomandee anirée dári dáriisoona faqa maqee miqídaqa. Maasá dáarree

márifafa sía faiqárana maréeqa kísaaqasaa kadáapiriri ifaqa nifaaqa ummooqukámandee márídaqa aináinidaqa. ⁶⁻⁷Maasá qisakadikí qikairí síaisa ámiqimandee andeeqásee márunnanannái faqa maasá íriranannai faqa reendeenámasee ubiásee máriranannai faqa qímuqusifaqa dadaaqúnnanannai faqa maasá qeeqára Ánutuna aináinira faiqi márunnanara koorooídaqa. Maasá Ánutuna náaquqara máraqunannai faqa maasá ánoona ufá kai qímarunnanannai faqa Ánutuna afeekannái faqa maasá qeeqára Ánutuna aináinira faiqi márunnanara koorooídaqa. Andeeqára oosana nímirafa maasá durú saamuara foora márifaqa akaqáusa maasá dárufaqa misamúnannai qeeqásaa rukíqasee misá nárurangi qímasee misamúnannai misá nárirara foora ídaqa. ⁸Akaqáusa maasára ámiqira ufa qídaqa akaqáusa mandá ufa qídaqa, akaqáusa maasára sukúfa qídaqa akaqáusa qimooqídaqa akaqáusa maasára únnafa qídammiafo qímariafaqa maasá ánoona ufá kai qídaqa. ⁹Faiqí ánaasee maasára fifau fasiqee qímariafaqa akaqáusa maasára Ánutuna ufa máraqa nuasee qímasee ámiqimmasee maasára íridaqa. Akaqáusa maasára kúqirausara foora máriaa foo qiafaqa ínnee qíqafaidee maasá káqi márídaqa sía kúqiqa márídaqa. Misá dárufaqa maasá sía kúqidaqa káqi márídaqa. ¹⁰Maasá maqee maqee qifaaqa kudoosaápanoo márifaqa

Ánutunara óonu máfi irisáidaqa maqee maqee asasídaqa. Maasá kudi fasiqara foora márídaqa moómoo fasiqa anaasee innaarúnai ainaina faqáasaikamannisaidaqa. Maasá maa-maqánasaa ainaina síaisa márídaqa aiqáma innaarúnaindarara ainaina maasáindi márídanoo. Mi-aiqama ainainnánnoo maasá Ánutuna ámiqira ainainira faiqiuqaindi márunnanara akoorooídaqa.

¹¹Óo qiní qíqoondúuqa Koorinti máqusai máriasa. Maasá ínni akooqóo kooroommásee ínni qímannimiqa qímuqusa óo raqáfimarufaqa qeeqá daunurákinaana nímuqusira írirana ínni qímannimiqa. ¹²Maasá ínniara sía qeeqá qímuqusa rafáaqa fúsee káqikaaqoo ummeeréeqa akooqóo aiqáma qímannimiqa ínnée ínneeqá kai ínneeqa nímuqusa mandáikámmida rafáaqafusee sía maasára nímuqusi maríafanoo. ¹³Ínnée qiní faiqínámuara foora máríafaqa maqee qímannimianaura. Ínnée maasá daanna réeqa ínnée maasára nímuqusinaqa akooqóo maasá faqa ufa qiaqa.

**Sía Ánutuna ufara níkooqee maríasa
namufaqa moodáanaki aináiniaqa.**

¹⁴Óo Koorinti máqusanaasa ínnée Yísuna ufa írimariasa faqa sía írimariasa faqa sía moodáanaki qaindúsira saqáriara foora aináiniaqa, sía amana amana kái ínni faqa fifáranoo. Náqimmásee andeeqárana faqa áaqarafa faqa náqimandee moodáanaki qaindúsu máree fifáree, sía amana. Náqimmásee káaqa qarafa faqa asukuna faqa moodáanaki máriannoo, sía amana. ¹⁵Náqimmásee ásauku mundírafa faqa kudi fasiqa Sadannafa faqa moodáa ufara eedóo qifáree sía amana, namuqáa márídanoo. Yísuna ufa írimarifa faqa sía Yísuna ufa írimarifa faqa náqimmásee fee moodáanaki kifáree. ¹⁶Náqimmásee Ánutuna amaana máqaki máriasa faqa túmunnai áuqira afaanna faqaasa faqa moodáanaki kifáree, sía amana. Maasá káqi maríra Ánutuna amaana máqara foora márídaqa. Ánutufa minára maa-anonufána tamummáqara fasiqa qímamufanoo ákara rínau.

Qinée qeeqá máaqa misáki usakásee márianaura. Qinée misá Ánutusa márianaqá misá qiní qíku qísauku márifaranoo.

¹⁷⁻¹⁸Minára karaambáiqá maaqí qímasee qímannimidanoo.

Mandóosana máree máriasa faqa moodáa maqusaki márídaqa misá mandóosanara eeráiriaqa.

Ínnée mandáinaina máree máriasa mandóosanara rufíasee sía miná umáraaqa. Ínnée miqídaqa ánukaranaki márifaqa qinée aiqáma ainaina úriqarara karaambaiqa fannoo ínniara qiníndi fee qínaqa ínnée qiní faiqínámu qiní qíraamummaaka márifaranoo.

7 ¹Óo qiní qíqoondúuqa, mi-qimafeekaikira ufáusa tamummáqarausannai qímaqoo ufáusa maasára qinau. Minára

irisée innisaimbaqa óosana óosana qikairí qifaaqasáaqaaraanee daunuráindaraanee aiqáma findaukámaqusee Ánutunara ruffáida daaqqe máriaqa andeeqásee ánuwaranaki máriaqa.

Pauroofa Koorinti máqannaasara asasídanoo.

²Óo Koorinti máqusanaasa qiní qíqoondíuqa, innikinaana maasá síamma moo fásiqa mandáikamamaqáafanausa, maasá sía moo fásiqa mandóosanaki quqáafanausa maasá sía moóna rafáaqafu amaqásee mooáinaina umáraafanausa, innée minára nímuqusinaqa maasá umáraaqa. ³Qinée sía inni níqirara miqídaqa óoqai qímannimifanandee kai qídaqa qímannimidaqa. Maasá inni Koorinti máqannaara káaqa qímuqusidanoo nídidanoo innisaimbaqa káqi máridee innisaimbaqa Yísuna ufasára kúqi fee inni faqa moodáanaki márianaura. ⁴Qinée inniara kúqaa Yísuna ufa írimaryasee qídaqa qinée inniara nimooqídaqa asasídaqa. Maasá óosana óosana ummaaraki máridaqa inniara iriséeqa paasóosidaqa asaírafa qumbíqeenoo rairaaídanoo.

(Pauroofa Koorinti máqannaasa ákara rúma Titusana ámufanoo múnu nimisée óonurandee Pauroofinái áninau. Pauroofa Koorinti máqannaara qiní akarakinaa ufara nánee fee qíaafoo qímasee maa-ufána ákara rúmannimaqanau.)

⁵Maasá Maseedoonia máqa maaqai óonu Titusafa inni maqúsaindari ániranara áfeesida máridaqa sía qifaaqa quqéeqa. Yísuna ufa qímannimi márunaqa moómoosa díndari díndari aniréeqa áanooqídaqa kaukaata qímarufaqa qeeqá daundurái ruffarafa márifafa innée Koorinti máqannaasara maasá ákarakinaa ufara faqa maasára ruffeefoo qifooa qinée ruffáidaqa. ⁶Maasá miqí máriafananoo Titusafa inni maqúsaindari maí anirée maasá paqúrinau. Mifá ánunannai qifaaqa rumbóosa ámiqimarufa Ánutufa maasá qifaaqa ámiqinai. ⁷Sía Titusafa ánirafa kai maasá qifaaqa ámiqinai. Mifá inni maqúsai óonuroofaqa innée miná idaaqammámaqóonara qímaqimufaqa firaa dufi dufi qíqa qifaaqa asasináu. Titusafa inni Koorinti máqannaasara qiní Pauroosara káaqa qáfaaqaa ímaryasee qinai. Mifá inniara nári mandáinainara kúqaa mandáinainee qímasee nóori runúsee ámiqira qoo fídaqa qiníara mandá ufa qímaryasara saaqée qímasee qiní dadaaqídaqa. Dóo mi-ufána iriséeqa qinée Pauroosa firaaqóo inniara asasídaqa.

⁸Qinée moo ákara rúmannimaqaafanafa mi-ufáfa inni qumároofaqa innée miná qáfamásee innée nóori runúsee inniqa mandóosana minnísaqau. Qinée iriséeqa sía inni nóori runíranara qaara daundura írifa. Qinée inni nóori runíranara iriséeqa sía kísaaqasaa qímudao qíqa qúsasaa kai qímudao qíqa. ⁹Dóo maqee qinée firaaqóo asasídaqa qeeqá ákara rumma inni nímiáfannana minárau asasídanoo. Inni nifaaqa ummaara réemarifa inni mandáinainakinaana maréeqeenoo

ámiqirannai ubeekainára minára qinée asasídaqa. Ínni nifaaqa ummaara rárana sía ínni narinoo Ánutufa miná maréenoo ínni dadaaqínoo. ¹⁰Nifaaqa ummaara rárafa Ánutufa minánnai ínni maramáreenoo faiqí nímuqusakinaana mara quándeeqeenoo innaarúna asumu máriaranaki quqéemarifa mi-nifaaqa ummaara rárafa ámiqirafa máridanoo kái fífau maqásaa nifaaqa ummaara rárafa mifá kúqimariafa máridanoo. ¹¹Qinée Pauroosa pása ákara rúmasee ínni mandósanara akooroo qíafanaqa nóori runíusa máriafanoo. Ínni nóori runírana Ánutufa qumáreenoo minánnai óosana óosana ámiqira oosanaqa ínniki áuqinau. Maqee ínnee sía fúrufari máriafanoo nóori runúsee ámiqimandee fímariafanoo. Ínnee ínneeqa andeeqáranara koorooíanifeera káaqa andeeqásee fímariafanoo. Ínnee mandósanara maqee firaqóo níkoqaidanoo. Qinée Pauroosa ínniki mandóosana kíkiquésunaqa ínnee irisée qiní Pauroosara faqa Ánutunara faqa dári foo qímasee dauní mi-manda oosanná andeeqée máriafanoo. Ínnee qiní ákara maraséeqa qiníara nóori runída máriafanoo maqee ínnee qiníara nímuqusídaqa qiníara ámiqira írirana írimariafanoo. Ínnee firaqóo Ánutunara faqa írimariafanoo. Maqee moó fannoo ínniki mandóosana márainaga ínnee káqi káqi óonu qáoo qímasee áfiqee máriafanoo. Óoqai qinée minára qímannimíafanaqa ínnee sía mároofanoo mi-nifaaqa ummaararárafa ínni nisakadíki sía ikairí márina kooroo ídanoo.

¹²Qinée ákaraki afeeka ufa rúmaqaafannana sía ínniki áaqee mári fásiqanara qímasee ákara ríqiafana, sía narí mandáikammamaqoonara qímasee ákarariqiafanoo. Qinée Ánutuna áfusaa máridaqa, maa-ufánara ákara ríqa, ínnee maasásaa atooárana faqa rírana faqa miná firaafá ínni nífusaa akoorooíanifeera ákara ríqa.

¹³Minára maasá Titusana ufa írunanoo nifaaqa ámiqimminoo. Sía maasá qífaqa káifau ámiqinóofau Titusana afaaqa faqa ámiqikaimminoo. Ínnee Koorinti máqusanaasa idaaqámasoofanoo miná afaaqa ínniara ámiqufaqa maasá qáfamasee asasiqíafana. ¹⁴Qinée ínniara firaqóo ínni núqu uqéereeqa Titusana qímamíafannana, ínnee miqóo kai miná amana kai máriafanoo. Titusafa nídafammáseenoo asasínoo. Maasá maqee maqee óoqai ánoona ufá kai ínni qímannimi máriqiafana. Miqí kai íqa ínniara Titusana qímamíafannufafa dóo ánoonaikinoo. ¹⁵Titusafa ínni maqúsai óonuroofaqa ínnee ínneeqa mandósanara irisée Pauroofa ufa firaaná qíandoo qímasee rufíaaqa rufíaaqa íranannai faqa náindiriraranannai faqa áfiqee ínneeqa maqúsai quqásee qiní ufa minásaaqaraana irisée eedóo qímasee mároonara Titusafa qáfamaseenoo qímaqimidanoo ínniara rírafa maqee maqee firaanáikidanoo. ¹⁶Dóo maqee qinée Pauroosa miná íridaqa maaqí qídaqa. Qinée sía ínniara maqee qaara daundura máriafaqa qinée qeeqá qífaaqa firaqóo ínnisaa quqáidaqa asasídaqa.

Yísuna ufa írimariasa akaqáusa dadaaqíra oosanara qídanoo.

8 ¹Óo Koorinti máqusai maasá qíkaqaafasaa máriasa. Yísuna ufara suqímariasa Maseedoonia máqa maaqaki máriasa Ánutuna ámiqi ámiqirafa misáki saíkinara ínnee íríaqeera qímannimidaqa. ²Firaa ummaararáfafa misá kadáapi rírana níminau. Márufanoo mi-kadaapiriráfafa Yísunasaa atooqée márusa firaaqóo nimanamánde qáfanau. Misá miqíqa máridaqa minakíqari firaaqóo asasamánde náriqa munnimma áfaaramandee Yudeea máqannaasa Ánutuna ufara suqímarusa dadaaqí náida nímiqau. Misá nári kudikíranara síamma íríqau káqi nímiqau. ³Qinée maa-ainainnára ámiqimandee írídaqa qímannimidaqa, misá nári múnnimma márunna amanakái nímiqau sía miná amana kái nímiqau kai fíqarammasee aabaa faqa nímiqau. ⁴Misá nári íriranannai anirée áranaiqi afeekaikámasee maasá irámmiriqa qíqau. Ámanee maasá faqa Yudeea máqa maaqaki Ánutuna ufara suqímariasa náararee máriasa maasá munnimma nímiqee dadaaqianáuree. Náriqa mi-dadaaqiránara sía ummaara fée qíqau adíafaairana qímimarianara maasá nímiánauree qíqau. ⁵Maasá mi-ufána iriséeqa asasamásee tautíqa óo sía mi-amiqira iriráfafa kammbíqeefoo qúnaqa misáki kambíqeenoo. Maseedooni máqannaasa náriqa naundurá írírana faqa nári aináina faqa karaambáiqafa náaree amisée quándaki Ánutuna íriranamau nári márirana maasá faqa qímiqau.

⁶Maseedoonia máqannaasa óosana miqínoo márinara ínnee Koorinti máqannaasa faqa miqíaqeera Titusana fuki faakí qíafanóo ínni qímannimidanoo. Óoqai Titusafa ínni faqa máridanoo Yudeea máqanna nímianínna munnimmanara óosana arasée qímannimianau. Dóo maqee Titusafa mi-nimuqusira saikána kaifáa uqéerarara fuki faakí qídaqa. ⁷Ínnee Koorinti máqannaasa óosana óosana ainaina moómoo faqaasa máriafanoo. Ínnee Ánutuna saqárikirafa faqa Ánutuna ufa qímannimirana faqa írirafa faqa óosana óosana dadaaqíra saika eedóo qímasee kásida uqéeree máriana faqa maasára faqa nímuqusimariana faqa mi-ainaináusa ínnindi moómoo máridanoo. Dóo maasá ínniara Yudeea máqannaasa nímiqee faqa qídaqa ínni áfaararifa minakí faqa moómoo máriani, mi-nimuqusira saikáfa máriannoo.

⁸Qinée Pauroosa sía naamúaqira ufa ínni qímannimidaqa naakápara ufa ínni qímannimidaqa. Ánaamuru dadaaqíranara naakápaidaqa minánnai ínniqa níkaqaafassara nímuqusirana nimanamánde qáfaiidaqa ínni Koorinti máqannaasa nímuqusirafa Maseedoonia máqannaasa nímuqusirana amanafée máridanoo fee qímaseeqa nimanammánde qáfaiidaqa. ⁹Ínnee ásauku mundírana Yísuna maasá karaambáiqafa ámuqusira dadaaqíranara ámiqimandee írimaríafanoo mifá innaarúnai aináinafaqaafa úriqararafa márinoo ínniara irisée maa-maqánasaa qúmu

ainaina síaifara foo máfinoo márinau. Yísufa narí aináina síaifara foo íranannai innaarúnai ainaina faqaasa máriaqeera miqí marínau.

¹⁰Yudeea máqannaasa nárana feefauríra munnimma nímiranara qinée Pauroosa qíní írirafa minára maaqí qídanoo. Ínnee óoqai áiquaqóo aukuanna Yudeea máqannaasa munnimma nímiraree qímasee suqúquqóo munnimmana nárana feefaurú máraaqee qímasee suqú quqásee minnísoona maqee kaifáa uqéerasaifanoo fífi ínanoo taikáannoo. Ínnee aiqáma maqannaasakiqari ínnee náaree iriséeqa mi-saikána óosana uqéeree maríasa máriafanoo. ¹¹Dóo maqee fíndifíqa mi-saikána áuqaifanoo taikáni. Indaarú ínnee minára ufa suqúsee nímudaanai qímasee ufa qiqá fífiána maqee miqí kai íqa nímudaanai qímasee munnimma nímirafa taikáfuani sía kísaaqasaa máriani. Ínnee aiqáma munnimma nimiséeqa ínneeqa kurídifaara, qinée sía minárau ínni qímannimidau. Ínnee ínni munnimma aabaa márina miná nímiaqa sía márinafa sía áquaqa. ¹²Ínni munnimma amanaikínaqa nimisáinanoo Ánutufa naríndiara foora dúfi dúfi qíannoo. Sía amanaikínana áqusainanoo Ánutufa sía minára dúfi dúfi qíannoo. Sía amanaikínana sía áqua.

¹³⁻¹⁴Qinée sía moo máqannaasa aufadárana nímirara ínni Koorinti máqanna ummaara firaaná nímidaqa, sía miqídaqa. Maqee áukuana ínni nárana firaafá mári kamuqoo nárana síaisa dadaaqiaqa, kásooqaqee moo áukuana ínnee mandáinainaki marífaqa misá ínni dadaqifáranoo. Miqídaqa aiqáma amana kái marífaqa. ¹⁵Óoqai tamummáqara fasiqauqa minára maaqí qímasee ákara ríqau,

Óoqai maqásaa nárana moómoo suqímaru fasiqausa sía rairáa íqau.

Maqásaa nárana óodaa suqímaru fasiqausa sía náararee marínau, nimana kái marínau.

Pauroofa Titusana faqa narí aqóónausara faqa qídanoo.

¹⁶Qinée Pauroosa Titusana óosana qáfamasee Ánutunara dúfi dúfi qídaqa, maasá daanna ráidanoo firaqóo ínni Koorinti máqusanaasa dadaaqíraree qídanoo. ¹⁷Maasá minára Koorinti máqusai ínni maqúsai fuannée qúnanoo mifá sía kai eedóo kai qinoo narí írirannai asasammáseenoo ínnee iannai kafáa fúannoo. ¹⁸Maasá moo fásiqa faqa miná faqa aqiqaanáuranoo mi-moo fasiqáfa aiqámai Yísuna ámiqira fasaasa ufa qímanniminoonufa márunara Yísuna ufara suqímariasa minára ámiqira fasiqafee qídaqa. ¹⁹Sía mifá kai, aiqáma Yísuna ufara suqímariasa mi-fasiqánara ínni Yuda máqannaasa nímianínna nárana feefauríra munnimmana utáaqammasee anée Koorinti máqannaasa munnimma faqa akaqá máqannaasa munnimma faqa mara máree Pauroona sáimbaqa Yudeea máqannaasa múru nímia. Miqínnanannai maasá nímuqusira saika marasée karaambáiqua aréenarana faqa maasá eedóo qímasee dadaaqírana faqa kooroomámbuannoo.

²⁰Akaqáusa raiqára ufa qifoora maasá ámiqimandee ínni moómoo áfaaramandee nímfandinna munnimmana maasá rakísianaúra.

²¹Maasá írirafa minára maaqímminoo máridanoo. Maasá Karaambáiqá Ánutuna áfusaa faqa maqásaa fasiqa nífusaa faqa andeeqáramau fídaqá rakísianaúra.

²²Titusana faqa moo fásiqa faqa indaarú fuaqée qiaqa maqee maasá qíkaqa moó faqa miqandásaa mara quqánaúra miqandá faqa fúanno, maasá moómoo kari miná amanamándee qáfaunano ámiqimarifa maqee maqee eedóo qímasee dadaaqímarifa máridanoo. Dóo maqee mifá ínni Koorinti máqannaasara irisée miná írirafa ínniki mundínoo márinara firaqóo asasammásee ínni faqa dadaaqianno. ²³Titusafa qiní faqa moodáanaki ínniara dadaaqímarifa máridanoo. Maasá qíkaqaafasaa Titusana faqa ínnee iannai fímariqaanda máridaqa Yísuna ufara suqímariasa miqandá utáaqamáqaaqanda máridaqa, ásauku mundírana aréenarana máree maríaqanda máridaqa. ²⁴Minamúsa óonu ráifaqa ínnee misára nímuqusimarinaqa rakísinnimaqaaqa. Miqínnanara Yísuna ufara maqúsa maqusa suqímarinausa Pauroofa Koorinti máqusanaasa nimooqíranara ánoona ufa fée qiaqéera.

**Pauroofa Koorinti máqannaara nárana máreefandinna
munnimmana suqúaqee qímaqoofa máridanoo.**

9 ¹Ánutuna ufa írimariasas Yudeea máqannaasa munnimma nímirara qianára ínnee dóo írimariafanoo qinée fífau ákara rúmannimaqeeqa.

²Ínnee eedóo qímasee dadaaqímariasa máriafaqa qinée íridaqa, qinée ínni nimooqímasee Maseedoonia máqannaasa qímannimíqa. Qinée ínniara maaqí qímasee qímannimíqa, Kirisa máqa maaqaki maríasa Koorinti máqusanaasa misá náaree máq eendá áiqarái aukuaana eedóo qímasee deedaqíqau. Qinée miqí qímasee Maseedoonia máqannaasa ínni Koorinti máqannaasara qímannimíafanaqa dóo misá faqa mi-ufána irisée maasá faqa dadaaqíraaree qímasee fíndifia akaqá maqannaasa kai sía fíndi fia.

³Qinée ínniara ufa qíafannana fífau ufá kai qianóora qeeqá qíkaqaafasaaqu maréeqee ínniki quqéeqa misá óonuree ínni munnimma suqú moodáaqoo quqáaqeera qiní ufa ánoonaikianifeera ínniki quqáaqee qídaqa.

⁴Qinée faqa Maseedoonia máqannaaka akaqáusa qiní faqa ínni Koorinti máqusai óoquraifaqa sía deedaqíranaki maasá óoquraana ínnee nisauríafaqa maasá faqa Maseedoonia máqannaasa qiní faqa óoqu fifándinausa nisaurífoora qinée ínniara qífaqa quqásee ínniara ufa qíqa.

⁵Qinée minára iriséeqa qeeqá qíkaqaafasaaqu níqíqámasaunaqa indaarú óoqureeqa ínni nímfandinna munnimmaras deedaqamándaiifaqa qinée ínaaqianna óoquraanaqa ínnee ínneeqa íriranannái kai nímiras óosana koorooiaqa sía qinée qímannimiana nímiaqa ínniqa nídirafa kai qínaqa káqi nímiaqa. Óoqeenáa írirafa maaqímminoo máridanoo.

⁶Moodáa asumu úmmaqimarifa moodáa kai aiqúannoo moómoo úmmaqimarifa moómoo aiqúannoo. Qinée Pauroosa minásaqari ínni dadaaqíra oosanara maaqí qídaqa. ⁷Ínnee minára irisée ínneeqa íriranannái kai munnimma áquaqa, sía miná áqusee ufaqírafa máriani sía moonára daakápaifaqa áqi fee qía Ánutufa asasammándeé áqimari fasiqanara ádidanoo minára asasammásee áquaqa. ⁸Ínniqa nimana kái nárana máraaqee munnimma Ánutufa amaná nímiannoo sía ínni munnimma amana káifau nímmiannoo aabaa faqa níminaqa minánnai nána ainainaree dadaaqírafa kambíqaannoo fee ínnee faqa amaná minánnai dadaaqiaqa. ⁹Óoqai tamummáqara fasiqauqa minára maaqí qímasee ákara rúmaqoofa máridanoo.

Ámiqira fasiqauqaindi kudi fasiqauqa áfaaridaqa nímidaga.

Misá ámiqi ámiqirafa sía taikáannoo náaru náaru máriannoo.

¹⁰Ánutufa ínni Koorinti máqanna faqa dadaaqámmiannoo. Mifá asumu faqa néemaria nárana faqa nímmimarifa máridanoo ínni nimana asumu ínni nimisáinaqa úmmaqusaifanoo Ánutufa kambíqarana nímiannoo ínnee áfaaramandee moo máqanna nárana dadaaqífanoo ínnee kafáa kafáa miqíaqee qímasee ínni Ánutufa irairaaírana nímiannoo. ¹¹Ánutufa maqee maqee nárana aináina moómoo níminaqa ínnee miná qáfeeqa amaná maqee maqee akaqáusa dadaaqiaqa. Ínnee maasásaqari dadaaqímaria maqannaasa ínni dadaaqíranara quándaki Ánutunara dúfi dúfi firaqóo qifaranoo.

¹²Ínni dadaaqíra saika fannoo sía Ánutuna ufara suqímariasa kai dadaaqídanoo Ánutunara dúfi dúfi qírana faqa óondainni námariara foora áqufidanoo. ¹³Ínni dadaaqíra aináinirafa ínnee Ánutuna ufamau fírana kooroo íannoo. Moómoosa miná qáfammasee Ánutuna amooqífaranoo misá ínni áfaaramasee náida nímirana qáfammasee kafáa ínnee ásauku mundírana fasáasa ufasáa atooqáfi mundíqa márinnana faqa qáfammasee sía ufá kai qímasee ánoonee qímasee Ánutuna amooqífaranoo. ¹⁴Ínnee dadaaqímariasa ínni nídimarinaqa ínni ámiqi ámiqíranara innaaru qífaranoo. Ánutufa moókira áfaarirana ínni nímunara Ánutufinnai ínni nídimarinaqa ínni ámiqi ámiqíranara innaaru qífaranoo. ¹⁵Ánutufa narí áfaarinoo maasá qímunara miná úriqararafa aiqáma ainaina arusée firaafá máridanoo minára maasá aiqámausa dúfi dúfi qímamaqáaqa.

Akaqáusa Pauroona saikára ufa qufanoo ititoo ufa.

10 ¹⁻²Qinée Pauroosa maa-ufana reendeenámandee qímannimidaqa. Akaqáusa qiníara níanai marídanoo áanoo ufá kai qímari fee ínni faqa máridanoo reendeenídanoo fee qídaqa. Qinée miqí qianára maaqí qídaqa. Qinée ásauku mundírana ámiqi ámiqírana faqa íreeda márira oosana faqa miná áfusaa máridaqa reendeenámasee qímannimidaqa

qinée ínee iannai óonuraanaqa sía qiní qírana fundákuaqa maasára maqásaaqaraa írirana irisée qímariaafoo qímariasa amaná áanoománnimaqaanaura, sía sía amana máriannoo, amaná máriannoo.

³Kúqaa maasá maa-maqa maaqánaki marídaqa sía minákinaa írirana marasée rákiara foora ídaqa. ⁴Maasá rákimaria durú saamu sía maa-maqa maaqánakinaa durú saamuaraa qídau. Maasá Ánutuna afeeka ufa márína minánnai durú saamuara foora rákidaqa. Minánnai maasá Sadannana faandaamura rapéepamma áqidaqa. ⁵Maasá miduru saamúnannai únufa qímariana dóo kúqaridaqa. Minánnai faqa Ánutunara kooroo íra ufara qáoo qímasee nóori uqéerasee maasá minára úriqararasee qímariasa minánnai misá faqa náridanoo. Maasá mi-unna ufána qímariasa úriqaranoo márína Ánutuna durú sáamuara foora qumáreeqa óoru rarisámeeqee maqásaa múqufi rudámmiqi quqáidaqa. Maasá qeeqá qitikúrakinaa mandírirana aiqáma óosana óosana mandírirana rákiranannai naruséeqa aiqáma óonu qumáree ani qumáreemmeeqee karaambáiqu ásauku mundírana áramandunnai quqásainaqa qeeqá qitikúrakinaa írirana miná ufamau fuaqéera. ⁶Ínee Koorinti máqusanaasa miqírausa máriafanoo maasá ínni maréeqee ásauku mundírana áramandunnai quqásoofaqa miná íriranaki fímariafanoo ínee minákiqari káqi rúnnaí fífaqa qiní qírana fundákusaiifaqa maasá ínni náriara foorammásee rarisámeeqee quqásanaura, sía misá qiandée reendená kai ianáura áanoommasee qianáura.

⁷Ínee faiqí nífusaa akooqóo ainaina faiqí nipata kai qáfamásee eedóo qímariasa áaqee máriasa máriafanoo sía naunduráki qáfee máriasa máriafanoo. Ínniki moó fannoo ásauku mundírana aináinira fasiqee qímarifa sía naríara kai miqí marúnausee qíannoo maasára nipata mandáikiraasee qímariana maasá faqa ásauku mundírana aináinira fasiqa márídaqa. ⁸Ásauku mundírafa maasára qinée niqiqáafanna fasiqausee qímasee mi-uriqarara afeekána qímufaqa minára firaqóo ufa qufaqa ínee irisée qiníara firaqóo narí amooqímari fee qiafaqa iriséeqa sía minára qisaurídaqa, sía qiní afeeka ínni rakéemma áqirafa máridanoo ínni dadaaqírafa poodúqammánnisarafa máridanoo. ⁹Qinée sía qeeqá pasannái ínni rufíarana nímiraree qídaqa. ¹⁰Akaqáusa maaqí qifáranoo Pauroofa narí ákara ríranaki afeekaikámandee qímaqimidanoo, narí uqanna aniréeno reendenídanoo narí ufa faqa fífau máriannoo. ¹¹Miqí qímariasa maa-ufána íriaqa, maasá níanai márídaqa ákaraki qíanna ufafa faqa naaqáqari márída qímarianufafa faqa amanamana kái máriannoo.

¹²Miqí qímaria fasiqausa náriara úriqararasee qídaqa miqí qímariafanoo. Maasá sía miqí qímariasasaa qeeqá qimanianáura. Misá fúrufari maríasa márídaqa. Misá nánasaa fee narí amani narí amani ídee narí írirannai kai náriqa úriqarara ainainee qímasee minánnai kai nári

nimanídaqa. Sía Yísuna íriranannai narí amani narí amanidaqa. ¹³Maasá qeeqára qianáura maasá qeeqá qimooqíra óosirana sía ffaikátaanaura miqóoqari kai óorurandanoo máriannoo. Qinée sía akaqáusa naanna rée mooná óosiranaki máriasara qeeqá qimooqianáuranoo qiqá qoosúki marínausara kai qeeqá qimooqianáura. Ánutufa maasá saiká máree márúnna óosirana narí kai quqáqai fanoo máridanoo minakí kai márídaqa ínnee faqa minakí kai maríafanoo. ¹⁴Ínnee minakí maríanara iriséeqa ínniki óonureeqa sía fínnaaqaraidaqa. Maasá ásauku mundírana ámiqira fasaasa ufa mara maréeqa sía mi-oosirána fñaikáteeqa minakí kai márídaqa ínnisaimbaqa máriqiafana.

¹⁵Maasá Ánutufa qímu oosiranakí kai ínniki aináinidaqa, akaqáusa fñaikátammásee aináinidaqa maasá sía misá fuaqóo fídaqa qeeqá aináiniranara qeeqá qimooqídaqa. Maasá Ánutufa qímu oosiranaki maqee maqee miqóo kai minakí kai aináinidaqa maasá ínniara maaqí qídaqa, Koorinti máqannaasa Ánutunasaa atooárafa firaanáikinoo maasá saika mi-oosiránaki firaanáikiannoo. ¹⁶Ínniki aináinirana taikásee miqóoqari kai ínni fñnaaqaréeqa moo átinaí moó fannoo sía aináinimarínaki óonuree minakí ámiqira fasaasa ufa qímannimianaúra. Miqímmasee sía qinée akaqáusa naanna réeqa misá moosáa áfuqaki aináinamasee nári nimooqídaqa. Qinée sía miqíanaúra qeeqára fúkasaa moo áfuqakiara foora aináinianaúranoo.

¹⁷Óoqeenáa tamummáqara fasiqauqa minára maaqí qímasee ákara ríqau.

Faiqí moó fannoo sía narí amooqírafa máriani.

Karaambáiqá áuquqoo ainainara kai amooqíqa.

¹⁸Qinée Pauroosa minára maaqí qídaqa. Karaambáiqá fannoo moo fásiqara ámiqira fee qínafa kai ámiqira fasiqa máriannoo, narí kai naríara ámiqira fasiqee qínafa sía ánoona márína fífaú máriannoo.

Pauroofa únna amaana ufa qímariasara aaquqímannimáqaidanoo.

11 ¹Ínni Koorinti máqusanaasa qinée Pauroosa fúrufaramandee qímannimianaqa irisée sía minnísaaqa káqi minára irisée sía minnísaaqa káqi minára irisée máriaqa. ²Qinée ínni Koorinti máqannaasara qeeqá qíraamunara foora maréeqéeqa ásauku mundirana utáaqamamaqaqaunanoo mináindikíqa máriaqeera minára rairaiqídaqa. Ínnee andeeqára mánaaqara foommáfiqa miná faqa máriaqa. Maqásaa qaraa rairaiqíranau nímidau. Ánutunaindaraa rairaiqírana nímidaga. ³Óoqai sakáni fannoo narí káqa írira únufannai Éeuana ákaru qundée kai ínni írirafa faqa íandoora. Ásauku mundíranasaa kai ínni írirafa ámiqimandee andeeqásee mundínoo mári ínanoo káqi rúnna fífóora minára qinée ínniara ruffáidaqa.

⁴Óoqai indaarú maasá Yísunara qímannimíafanaqa. Miqóoqari maasá fúafanaqa akaqáusa ínnee unnái óonurandee ínniki anirée ínni únna

amaana ufa qímannimiqa. Akaqáusa dapi fasiqauqá aniréeqa Yísunara moómau qímannimufaqa ínnée áaqamáseeqa asasammásee misá mara quqáseeqa misá mandá ufamau fímariafanoo. Misá maraquna faqa misá únna fasaasa ufa faqa sía maasá qíafannamau qímannimiafaqa náriara moómau qímannimiafaqa ínnée káqi maráafanoo.

⁵Mi-unnaqira fasiqáusa náriara Yísufa niqiqoo fasiqausa úriqararausee qídaqa. Qinée Pauroosa sía misá úreeqarasau máridau misá úriqararause máridaqa. ⁶Misá ufa akoofásauqa máriafaqa sía qinée ámiqimandee misá naanna ráunausea mammáqidaqa kásooqaqee ufa qímannimidaqa, íriranara ámiqimandee iriséeqa misá óorinaaqaramásee qímannimiqiafana. Maasá aiqáma kari óosana óosana ufannai maasá ámiqira írirana akooqóo kooroommásee qímannimiqiafana.

⁷Qinée sía únnaqi maría fasiqausa naanna réeqa qinée Ánutuna ámiqira fasaasa ufa ínni qímannimidaqa káqi kaaqóo miná akiaqara munnimma moodáa faqa sía uqanna máraqiafana. Ínnée Ánutuna áfusaa úriqararause máriaqee qímasee qinée reendenámafiqa óorudupi máfifaqa qeeqá aináiniranannai qeeqá nárana ainaina mara náidaqa sía ínni nárana máreeqa. Qinée áaqaidee miqí marí qiafana. ⁸Qinée ínniki aináini marúnaqa moo máqannaasa Yísuna ufara suqímariasa misá nári nárana marara munnimma qímiafaqa qeeqá nárainaina minánnai máraqiafana. Qinée ínni dadaaqídaqa misá munnimma úmmuariara foora máraqiafana. ⁹Qinée ínniki máriafanna kamuqoo qeeqá nárana munnimma sía márufaqa sía ínni munnimma moodáa marasee nárana mara naqíafana. Qíní qíkaqaafasauqa Masedoonia máqannaasa náriqa munnimma maréeqee qíní qimana kái qímufaqa marasée nárana mara née maríqiafana. Óoqai miqí maríafannana kafáa maqee maaqóo márannaqooqari sía ínnindi máraanaura. Ínnée áaqarana marasáifaqa náqimmásee fee ínni áaqara ufannái andeeqánnisaanauree ínni nárana munnimma qímunara irisée qisaurúanoora. Qinée Pauroosa minára ínni qímannimidaqa.

¹⁰Qinée ásauku mundírana ánoona ufa óorisaa máridaqa qíma afeekaíkira ufa qímannimidaqa sía uqanna ínni nárana ainaina máraanauranoo aiqáma Kirisa máqa maaqaki máriasa nárana ainaina sía uqanna máraanauranoo, sía moó fannoo qíní ufa áruannoo.

¹¹Qinée nánaree maa-ufána ínni qímannimidee. Qinée ínniara qímuqusirana síaisee marídee maa-ufána qímannimidee. Qinée ínniara qímuqusimárunnana Ánutufa dóo íridanoo.

¹²Óoqai íafánandee kai íqa maqee sía ínni nárana munnimma máraanaura. Únnaqira niqiqoo fásiqausa ínniki ani máriasa ínni nárana munnimma máridaqa náriara Pauroona aináini márina aana ráidee qímasee maasá faqa niqiqoo fasiqausa máridee qifoora sía qinée misá naanna rámassee ínni nárana munnimma máraanaura. Sía qinée nári

nifaaqa mara máree úrimaria óosana dadaaqianáura. ¹³Mi-fasiqáusa sía kúqaa niqiqoo fásiqausau máridau misá níkaru qíra niqiqoo fasiqausa máridaqa, náriqa aináiniranara únna ufa qímasee ásauku mundírafa ánoona niqiqoo fásiqausara foora quándakiqa misá nimamma usufíqa níkaru qídaqa. ¹⁴Sía minára tautíafa, Sadannafa faqa miqí kai ímarifa máridanoo, miná aanandáidaqa miqídaqa, mifá káaqa qára qangiroo nimamma usufínoo máriafa máriafaqa misá miná aannandáidaqa miqídaqa. ¹⁵Sadannana aináini mária fasiqausa andeeqára fasiqauqa nimamma usufíqa aináinirafa sía firaa ainaina, nárindi máridanoo. Kásooqaqee taikára aukwana andeeqásee mi-manda oosanná amana kái máreefaranoo.

Pauroofa Yísuna ufasáara aupúrarana máree marunara kooroo inau.

¹⁶Qinée kafáa ínni qímannimidaqa sía moó fannoo qiníara fúrufarira fasiqee qíannoo. Ínniki únna ufa qímaria fasiqausa fúrufariraua firaaqóo nári núqu uqéeraidaqa nári nimooqímariasa máridaqa. Ínnee qiníara fúrufarira fasiqee qífaqa qinée faqa fúrufaramasee misá naanna raanáura.

¹⁷Karaambáíqa sía maasára miqíaqee qifaqá qinée káqikaaqóo fúrufaramasee misá naannarée qeeqá qimooqíanaqa ínnee mi-unna qímaria fasiqáusa ufa íriandee íqa qiní ufa faqa íriaqeera. ¹⁸Moómoo unna ufa qímariasa faiqí faiqi írirana marasée nári núqu uqéeraidaqa nári nimooqídaqa. Dóo qinée faqa miqímmianaúra. ¹⁹Ínnee Koorinti máqannaasa ínni írirafa firaaqóo márisa máriafanoo fúrufarira fasiqauqa ufa qímariasa ínnee asasammásee misá marasée misá ufa írimariafanoo. ²⁰Misá ínni níkaruqímasee ínni aináina úmmuari maríasa máridaqa, misá ínnikinaa úriqarausara foora máridaqa ínniara miqíafa maaqíafa qímariafaqa misá ufaanara foora fufúsee ínni rarisámeeqee minakí mara áridaqa. Misá náriara úriqararausee qídaqa ínniara uréeqarausee qídaqa. Misá nísaukusamu ínni nóori rukámidaqa. Misá miqí mándee ínni nímiafaqa ínnee áaqamasee káqi misá maréeqee ínneeqa ufa suqíranaki quqásee ínnee misá ufa ámiqimmasee írimariafanoo. ²¹Qinée Pauroosa ínnikina máriafannaqoo misá óosana máraaqaana qinée qisaurídaqa qímannimidaqa qinée máparaa ímarunaua sía misá óosana máraqiafana. Ínniki únnaqira niqiqoo fasiqausa náriqa núqu uqéerasee nári nimooqídaqa qinée misá fúrufarirana amana kái qeeqá fúrufariannana qimooqíanaqa íriaqa.

²²Misá náriara sía Kirisa máqannaasa ufa kai qídaqa maasá qiikekú qikaakú Heeburu ufa qímarunausee qiafaqa qinée faqa miqí kai qímarunaua máridaqa. Misá náriara Isaraee máqannaasa Ánutuna utáaqa máqoosa máridee qiafaqa qinée faqa misá kai máridaqa. Misá náriara Abarahaamana áiku ásauku Ánutuna qíma afeekaikíra ainaina

máraanausee qiafaqa, qinée faqa misá kai máridaqa. ²³Misá náriara ásauku mundírana áiku ásauku máridee qiafaqa qinée faqa fúrufarira fasiqara foora qídaqa qinée misáki misá úriqararansa máridaqa. Qini ásauku mundírana mi-ainainára írunnana misáindi óraaqaranoo máridanoo. Qinée Yísuna ufa sáara karabúsaki misá úrinnaaqaramasee moómoo kari rumbéeqa. Ráitasamunnai qiafaqa atekéeufa moómoo kari misá nárirana úrinnaaqaramasee qini qiafaqa atekákau. Qinée kúqirara madikakíqari moómoo kari misá nárirana úrinnaaqaramasee findi fíqa. ²⁴Moodáannai qísaukunamu kari Yuda máqannaasa ráitasamu dárímaríqau, moodáa fasiqa áiku ásauku taikásee moo fásiqa qísaukuqara faqa moodaannai qiku faqa dínni qiku éera kai muqu quqásee kari minánnai dáriqau. Sía moodáannai miqímandee dáriqau, moodáannai qísauku amanasáa miqímandee daru qímaqáqau. ²⁵Roomma máqannaasa faqa qaaramoo kári miqí uqannamánde dáriqau. Moodáa kari misá óonisamu misá daru qímaqáqau. Qaaramoo kári ooruku námmariki sípaki moo máqusai Yísuna ufa qímannimirara fídaqa sípa fannoo mandáikufafa ooruku námmariki úkunnaqa máriqiafana sía kúqiafana. Moo kári miqí mámbufaqa eendáki faqa fáasaana faqa ooruku námhari qámbaanai qimmápiqa áfainni ániqiafana.

²⁶Qinée Yísuna ufa qímannimiqa nímariafanaqa moómoo aukuna maqúsa maqúsa núafannanakina qinée moómoo kari qímeekee maríqiafana nammári áfunaki faqa nipuráara fasiqauqaki faqa Yuda máqannaasaki faqa ánaamuru máriasaki faqa firaa taunaki faqa káasau maqa maaqa óombura maqa maaqaki faqa ooruku námhari firaa farumaki faqa qíkaru qímaru aqoondisa faqa misáuqakina moómookari kúqirara qímeekeqa.

²⁷Qinée minakí fídaqa kadáapirirana faqa tooqaamu dárirana faqa máraidaqa moómoo kari sía faiqéeqa, qinée dáraree marúfaqa nammáriara dídimarufaqa nímariafana, qinée moómoo kari qini máaqa faqa nárana faqa qamunna faqa sía márufaqa káqi qísukunni faiqaqá nímariafana. ²⁸Moómoo ainaina ummaara máraqanuafannanakiqari moodáa ainainará kai qianáura. Maqúsa maqusa Yísuna ufara suqímaríanara kai qinée óonumafi íríqa nídaqa. ²⁹Moó fannoo misakíqari ummooqúkínoo kudoosaápaifaqa qinée faqa miná aanna ráidaqa kudoosaápaifaqa. Moó fannoo misakíqari mandáinainaki áqufifaqa qini daundura faqa rapíkifaqa mi-ummaarána máraidaqa.

³⁰Qinée qeeqá qimooqíqa qeeqá ummooqúkíranara qimooqianáura. ³¹Ánutufa maasá karaambáiqqa Yísuna akoofa náaru náaru miná áuqu ámiqi ámiqirafa kai máriani, mifá kai qiníara sía únnaqi marí fee qídanoo, íridanoo. ³²Óoqai qinée Damasakusa máqusai máriafananoo misá karaambáiqqa miná áuqu Aretasafa narí uréeqarana aqíqoofanoo narí sundía námufaqa maqúsa kooqíki ititáfufaqa qini qumaráanee

qímasee maqúsa kooqíkiaqa rakísimariqau. ³³Qiní qíqoondúqa minára irisée káqitinai qiní maréeqee firaa pateeuqaki rúmasee sánda minásaa qusúsee faandaamura meerái márufafa míriqoo qámbaanaqari káqikaa kooqi áuqiranakiqari qiní ruqíaeqeeqa quíqa quíqa qufafa maqásaa áqufufafa quqásee sandáqiafana.

Pauroona áfu pisipasamánde uqafíqoo ufafa.

12 ¹Qinée qeeqára qimooqianafa sia ánoonaikiannoo, káqi fifau qeeqá qimooqianáura. Karaambáiq qífu pisipasamándeeno kukéeqara ainaina kooroommá qímunara qímannimianaurano.

(Ánutufa Pauroona uqéereeno innaarúnai quqásoofano innaarúna quqúsakinaa ainaina qáfoonara narí áuqu kukéeqasee Koorinti máqannaasa qímannimidano moo fásíqa fee qídanoo.)

²Óoqai qinée Yísuna ufa írimaru fásiqanara íriqia. Karaambáiq Ánutufa káqi kai miná uqéereeqeenoo qaara innaaruna óraaqareeno qaaramoo kíranaki Ánutufa márunki quqánau. Mifá kúqaa fee áfiqa miqóo quqánoo fee inau kai áfu pisipasamáseenoo miná amana mara uqéereeqeenoo innaarúnai quqánau fee inau. Qinée sía íridaqa Ánutufa kai íridano. ³Qinée kafáa qímannimiqa mi-fasiqána uqéereeqeenoo innaarúnaki moó áuqu Paradise minakí quqánau. Kúqaa fee miqínoo fee áfu kai fee pisipasínoo fee Ánutufa kai íridano. ⁴Mi-fasiqána miqóo quqásoofano máridanoo óosana óosana ainainara írinau sía faiqí ufa amaná qímari ainaina írinau náaquqara ainainara Ánutufa qáoo qinau sía faiqí minára qímannimianne qinau. Sía faiqí qíra ainainara írinau.

⁵Miqínna fásiqanara qinée amooqianáura sía qeeqára qimooqianáura qeeqá ummooqukiannanara qimooqianáuranoo. ⁶Qinée qeeqá qimooqífaú sía fúrufarirafa máriqini kúqaa ánoona ufá kai máriqini. Qinée sía qeeqára qeeqá qimooqianáura. Faiqí ánaasee qiní dóoki qíqafamasee qiní dóokinaa ufa irisée náriqá kai qiníara íriaqa. Qinée qeeqá dúqu uqéeraranannai misá fifau qiní dúqu firaaqóo uqéere foora.

⁷Qinée ámiqira ainaina náaquqara ámiqira ainaina qáfaafannanara qiqá dúquara firaaqóo uqéeraifaqa áaqaranaki fuanóra Ánutufa Sadannanara káqikaaqoo eedóo qufanoo qifaaqasáa moo ápurarana qimiqoofano maqee maqee dárímarifaqa sía qeeqá dúqu uqéereeqa káqi qumeé kai andeeqásee márianífee qímasaida dárímarifaqa márídaqa qídaqa. ⁸Qinée qaaramoo kári karaambáiqinnai innaaru qíqa anée maa-aurirána maráquqisáannee qíafanano mifá qáoo qímasee qinau. Qeeqá káqi nímira dadaaqirana ámiafanafa dóo mifá kai doo aní amaná máriannoo, qiqá afeeka fannoo kudoosaápee máriasaki ámiqi mánde kambíqaidano. ⁹Qinée Pauroosa miná iriséeqa maaqí qídaqa qinée qeeqá kudoosaápee márunnanara asasammásee amooqídaqa. Ásauku mundírana afeeka fannoo qiní rafáqa fúanifeera qeeqá

ummooqúkiannanara amooqídaqa. ¹⁰ Ásauku mundírana ufasáara mandúfa faqa kudoosaáparana faqa kadáapirirana faqa, Yísuna ufasáara dárirana faqa tínoo taanóo rírana faqa tínaakurirana faqa qíminaqa máreeqa dóo amaná ámiqira fee qianáura. Qinée qeeqá kudoosaápee márúnna kamuqoo mi-kamúqoo kai afeekaíkidaqa.

Pauroofa narí úrinaaqarara ufa qímaqoofa.

¹¹ Qinée ínniki ani mária fasiqausa únnaqira niqiqoo fasiqausa naannaraqá márídaqa fúrufarira fasiqara foora maa-ufána qímannimidaqa. Ínneeqá kai ínni óosana fannoo qiní mara fúrufariranaki quqáqisaidanoo. Ínnee Koorinti máqannaasa qiníara Yísuna ánoona ufa qímaqimi marí fasiqa fee qíaqana. Ínnee ínniki ani maría únnaqira niqiqoo fasiqausara fífau únna qídaqa úriqararausee qímariafaqa misá qiníara uréeqara fasiqee qídaqa. Kúqaa qinée káqi fífau fasiqa márídau qinée sía misa uréeqarausea márúnaiqini, misá úrinaaqararausea márídaqa.

¹² Qinée kúqaa Yísufa diqiqoo fasiqausa márídaqa aiqáma ainaina kooroománnimaqee maríafanaqa qáfee maríqau. Ínnee sía írufaqa qinée káqi reendeenámamdee uqannífiqee maríqiafana. Faiqí sía amana áuqaaqaira ainaina faqa náaquqée marú ainaina faqa Ánutunara faqa kooroománnimaqee marú ainainna faqa reendeenamamdee uqannífiqaafannana. Minánnai kai qinée niqíqáafanna fasiqausa márúnnanara kooroománnimaqiafana. ¹³ Qinée maqúsa maqúsa Yísuna ufara suqímarusa faqa ínni saimbaqa faqa amana amana kái ínniki márídaqa qímannimiamannana. Sía misá ámiqimannimaqasee ínni mandáikamma nímaqasee qímaríqiafana. Moodáa ainainá kai ínniki moo kíqiafanafa mifá kai qeeqá nárana munnimma sía amanaíkufafa qinée sía ínni nárana munnimma irámmirisée máreeqa. Mi-moodaa ainainnára kai írídaqa qinée áaqeefee miqí fee qídaqa. Ínnee moó áinaina ákiaqara minní qísaaqa.

¹⁴ Qinée óoqai ínni maqúsa qaa kari fúafanausa kafáa maqee qaaramoo kífaqa doó qúsasaa fuanáuranoo, fídaqa sía ínni nárana munnimma ainaina máraanura. Faiqi ánaaqiqa sía nári nínaukoo nárana munnimma ainaina nímidadaqa, misá kai nári faiqi námu nímidadaqa qinée ínni níkausara foora márídaqa qeeqá nárana munnimma aiqáma faqa qeeqá márírana faqa ínni asasammánde nímírammidadaqa. ¹⁵ Qinée ínni níkausara foora márídaqa firaaqóo ínniara qímuqusufaqa ínnee qiní faiqira foora quándakina firaaqóo qiníara faqa nímuqusiaqaana. Qinée kai ínniara firaaqóo qímuqusidanoo.

¹⁶ Ínnee maa-ufánara eedóo qifáranoo. Qinée ínniki márídaqa sía nárana munnimma mi-ummaarána ínni nímiqiafana. Ínnikiqari moó fannoo qiníara maaqí qíannoo Pauroofa níkaruqimásee únufannai maasá mara quqásoofaqa maasá miná ufaanakíara foora

arufúānanoo maasá nárana munnimma máraandoo qifóora. ¹⁷Dóo qinée náqifeemmásee fee ínni miqí qiqíafana. Qinée maíndari qeeqá ufa máraqa nuasa niqíqáafanaqa sía ínni maqúsai óoqureeqa sia qiní dúqusaafau ínni munnimma nárana mara máreeqau múru qímifau. ¹⁸Qinée Titusana iráafananoo eedóo qímasee ínnee unnái finau, moo fásiqa Yísuna ufa írimarufa qiní qíkaqaafasaa miná faqa aqíqáafananoo Titusana faqa finau. Ínnee minára Titusafa maasá qíkaru qímaseenoo fee maasá aináina máreefoo qída fee. Sía fee qinée Pauroosa faqa Titusafa faqa moodáa írirana maraséeqara moodáamau fímarunnanara írida fee.

¹⁹Ínnee mi-ufána iriséeqa qiníara maaqí qifaranoo. Pauroofa narísaa faqa narí faqa márinausa faqa misásaa faqa ititáidanoo miqídanoo fee qifáranoo. Maasá sía miqíanaura, ásauku mundírafa maasára qundée kaimmídaqa. Qiní qifaaqasáa qíqoondíuqa maasá Ánutuna áfusaa márídaqa aiqáma ainaina áuqee María ainaina ínni dadaaqídee qídaqa áuqáidaqa.

²⁰Qinée ínni maqúsai óonureeqa moo áinainara ruffiaanaura. Ínni márírafa sía ámiqírafa óorudupirafa máríandoo qinée qídaqa. Koorinti máqannaasa ínnee qiníara mookámaseenoo qiqá qímiifoo qifóora anée sía reendeenamandee maasá qímaqiminnaranoo áanoommasee maasá qímaqimiifoo, qifoor. Qinée ínni maqúsai óonureeqa maa-ainaináusara ruffáidaqa, ufa raínarafa áanooqirafa máríandoo naríara naríara rairaiqifóora naríara naríara idára foora qeefóora, káaqa aináinara rímaríasa nárífoora, naríara naríara mandúfa qifóora múnuqi míniqira ufa qifóora narí núqu uqéerásee nimooqifóora dapi dápi qifoor. ²¹Qinée ínnee unnái óonu ráananoo Ánutufa qiní maréeqeenoo qisauríranaki quqáannoo. Qinée ínni mandóosanaki óorureeqa ínni nífusaa ikíraqasee soofaaríara foora íqa qisaurúanoora. Ínniki moómoosa óoqaindari mandóosana marasée sía minára óonumafi irisée nisaurúsee minnísaqau. Akaqáusa faiqí faqa ánaasee faqa narí úmmuari narí úmmuarirana minánnai fúrufaridaqa akaqáusa faiqí ánaasee dapi máraqanua fasiqa anaaseesa faqa akaqáusa ufa rukíasee nári mandóosana mandá íriranamau fímaríasa máríafaqa sía minára óonumafi irisée nisaurúsee minnísaqau.

Pauroofa ufa taikéenoó átisaa aaquqíra ufa qímaqoona.

13 ¹Dóo maqee qaaramoo kífaqa ínni Koorinti máqanna nínđafarara fuanáura. Qinée óonuraanaqa moodáa fasiqa anirée ínniki mandóosanara qínnana síamma írianaura tamummáqara fásiqa ákara ufamáu fíqa qaara fasiqafee qaaramoo fásiqafee mi-mandainainá qáfee máríanara kooroo qífaqa qinée minára ánoonee qímasee ufa qianáura. ²Qinée óoqai indaarú ínnee unnái fiqíafana ínaaqiana kafáa fíqa maa-ainainára qímannimiqíafana, maqee moosáa

márunannaindari kafáa mi-ufána kai qímannimianaura. Maqee óonureeqa sía qíafáannandee íreedea qímannimianura, maqee sía moó fannoo qínée ufannái náríara foora qíananoo ruffaki sandáannoo. ³Ínnee qíníara randée maríafanoo. Ásauku mundírafa Pauroonasaaqari kúqaa fee ufa qídanoo fee únna qídanoo fee qíníara qímariafanoo. Qinée ínnee iannái óonuraana kari ásauku mundírafa qínísaaqari qímannimirana firaaqóo qímannimiannoo. Ásauku mundírafa ínnei ufa íridanoo sía kudoosaápaannoo narí afeeka ínnei uqannífiqaannoo. ⁴Mifá kudoosaáparanaki aunírira saqárisaa kúqufa márifa Ánutuna afeekannái fíndufumáfinoo mi-afeekaikíránaki márídanoo. Maasá Yísuna faqa moodáanaki márídaqa kudoosaápaqa márídaqa maasá ínnei Koorinti máqannaasaki óonuree ufa qídaqa maasá Ánutuna afeekannái ásauku mundírana faqa kúqíranakiqari fíndífidaqara foora afeekaikámánde márídaqa qímannimianaura.

⁵Ínneeqá kai ínneeqa márírana nimanamánde qáfafaqa, kúqaa fee Yísuna mandaaqára óosanamau fídee. Ásauku mundírafa ínnei naunduráki márifaqa ínnee minára íridee sía fee íridee ínnee káaqa uqanna kadíqaa márídee. ⁶Maasá ínnee iannai óonuraanaqa ínnee maasá sía kadíqaa márídee qífáranoo. ⁷Maasá ínneiara Ánutunara innaaru qídaqa sía ínneiara mandóosanaki áqufuaqee qídaqa. Sía maasá saika ínnei ánoonaikíanífee qímasaidau innaaruqídaqau, ínneiara andeeqáramau fuaqée kai qímasee innaaru qímannisaidaa. Maasá kadíqarana amaná, ínnei andeeqáranara kai íridaa. ⁸Sía maasá amana Ánutuna ánoona ufa ítitáanaura miná dadaaqírana kai amanaikírafa márídanoo. ⁹Maasá qeeqá kudoosaápaidda ínneeqa afeekaikífaqa maasá miná qáfammasee asasianáura. Ínnee ámiqimandee andeeqárausaikamambi máriaqeera innaaru qídaqa. ¹⁰Karaambáiqaa afeeka úriqararana qímuna, sía ínnei rapépaamma áqira úriqararana qíminau, ínnei poodúqarana qíminau. Qinée ínnee iannai óonureeqa karaambáiqaa úriqararana qímuna mara máree ánoomandee ínnei ufa sía nímianoo qímasee moo átinai márunaqqoqari maa-akarána rúmannimaqaanaqa ínneeqá kai andeeqásee márifaqamma óonu níndafa.

¹¹Qíní qíkaqaafasaa dóo maqee ákara taikáanaura. Ínnee káaqa andeeqáranara afeekaikámasee márararee qímariasa máríafanoo, qíní ufa qúnna ámiqimasee íriaqa, sía naríara naríara rairaiqiaqa, moodáanaki márídaqa asooáranaki máriaqa. Faiqí ánaaseera nímuqusirana nímimari Ánutufa faqa naundurá asooáranana nímimari Ánutufa faqa ínnei faqa máríani.

¹²Ánutuna ufa írimaria fasiqa anaaseesa aiqáma ínnei nímandaidaa.

¹³⁻¹⁴Ásauku mundírafa Yísufa maasá karaambáiqaa miná asasamásee dadaaqíra oosana faqa Ánutufa faiqí ánaaseera nímuqusirana faqa náaquqara andeeqara maraquna moodáanaki kírana faqa ínnei aiqámausaki faqa máríani.